

Svar på covid-19-opppdrag fra HOD 322 om unntak fra kravet om stenging for Vinmonopolets utsalg

Oppsummering

- Nye tiltak for Nordre Follo og omkringliggende kommuner igangsatt den 23.01.21 med varighet til den 31.01.21 omfatter også stenging av Vinmonopolets utsalg i området.
- Stenging av Vinmonopolene har ført til at mange har reist til nabokommuner der utsalgene er åpne, med den uheldige effekt økt mobilitet kan ha i denne situasjonen.
- Helsedirektoratet anbefaler derfor at Vinmonopolenes utsalg gjenåpnes.

Oppdraget fra Helse- og omsorgsdepartementet

Helsedirektoratet bes om å vurdere om det bør gis et unntak fra kravet om stenging for Vinmonopolets utsalg. Dette bl.a. på bakgrunn av det store trykket og kødannelser på omkringliggende Vinmonopolutsalg.

Bakgrunn

Regionale tiltak for Nordre Follo og omkringliggende kommuner igangsatt den 23.01.21 med varighet til den 31.01.21 omfatter også stenging av Vinmonopolets utsalg. En av hovedhensiktene med de kraftige tiltakene som er igangsatt er å få oversikt over situasjonen i forbindelse med den engelske virusvarianten, og forsinke spredning til nabokommuner og resten av landet.

Mobilitet av potensielt smittede personer over kommunegrensene er avgjørende for spredningsfaren. Siden det er usikkert hvor vidt varianten er spredt, er det inntil man har mer oversikt nødvendig å redusere kontakt over kommunegrensene og kontakt mellom mennesker i de områdene der det er mest sannsynlig at varianten allerede finnes. Det er gitt klare råd om å unngå all unødvendig forflytning over kommunegrenser.

Stenging av Vinmonopolutsalgene har i dag ført til at mange har dradd til nabokommuner der disse er åpne, med den uheldige effekt økt mobilitet kan ha i denne situasjonen.

Faglig underlag fra Folkehelseinstituttet (og eventuelle andre)

Risiko for videre smitte ved å holde utsalgsstedene åpne Nordre Follo og omkringliggende kommuner ansees som lav. Vinmonopolet har etablert svært gode smittevernrutiner ved sine utsalgsteder.

Risiko for videre smitte ved å holde utsalgsstedene stengte i Nordre Follo og omkringliggende kommuner ansees som moderat til høy.

For å redusere mobilitet ut av kommunegrensen vurderer Folkehelseinstituttet at vinmonopolene bør være åpne i Nordre Follo og omkringliggende kommuner.

Helsedirektoratets vurdering og konklusjon

Helsedirektoratet kan ikke se at alkoholloven er til hinder for unntak fra kravet om stenging for Vinmonopolets utsalg, så lenger alkohollovens regler om åpningstider m.m. blir fulgt. Vi har heller ingen indikasjoner på at et slikt

unntak vil påvirke totalkonsumet av alkohol i befolkningen vesentlig i den ene eller andre retning. For personer med alkoholavhengighet, kan vesentlig reduksjon i inntak eller opphør i bruk fra en dag til annen gi utvikling av en svært alvorlig abstinensstilstand. Rask innstramning av tilgjengelighet til alkohol ved stengning av Vinmonopolet kan således utsette personer med alkoholavhengighet for alvorlig helserisiko.

Helsedirektoratet har også vært i kontakt med Vinmonopolet, som ikke anser at stengningen av kjøpesentre vil være noen vesentlig praktisk utfordring for at deres utsalg holder åpent, selv når de ligger inne i kjøpesentre.

Konklusjon: Helsedirektoratet anbefaler at det gjøres et unntak i kravet om stenging for Vinmonopolets utsalg. Anbefalingen innebærer en endring i forskriften § 16b bokstav b, ved å legge til vinmonopol i butikker som er unntatt:

b) Butikker, med unntak av matbutikker, apotek, vinmonopol og bensinstasjoner.

Vedlegg

Ingen vedlegg.